

Átfogó értékelés Nyírmada Önkormányzat 2013. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Nyírmada Önkormányzat 2013. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról készített átfogó értékelés tartalmi követelményeit az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló – gyermekvédelmi törvény - továbbiakban Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében előírtak alapján a 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete tartalmazza.

I. A település demográfiai adatait áttekintve megállapítható, hogy míg 2002-ben a lakónépesség száma Nyírmadán 4764 fő volt, addig 2003-ban 4794 fő, 2004-ben ez az érték 4847 fő, 2005-ben 4908 fő, 2006-ban 4941 fő, 2007-ben 4894 fő, 2008-ban 4873 fő, 2009-ben 4832 fő 2010-ben 4784 fő, 2011-ben 4777 fő, 2012-ben 4766 fő, 2013-ban 4770 fő volt. Ez azt jelenti, hogy az előző évhez képest a lakónépesség száma 4 fővel nőtt.

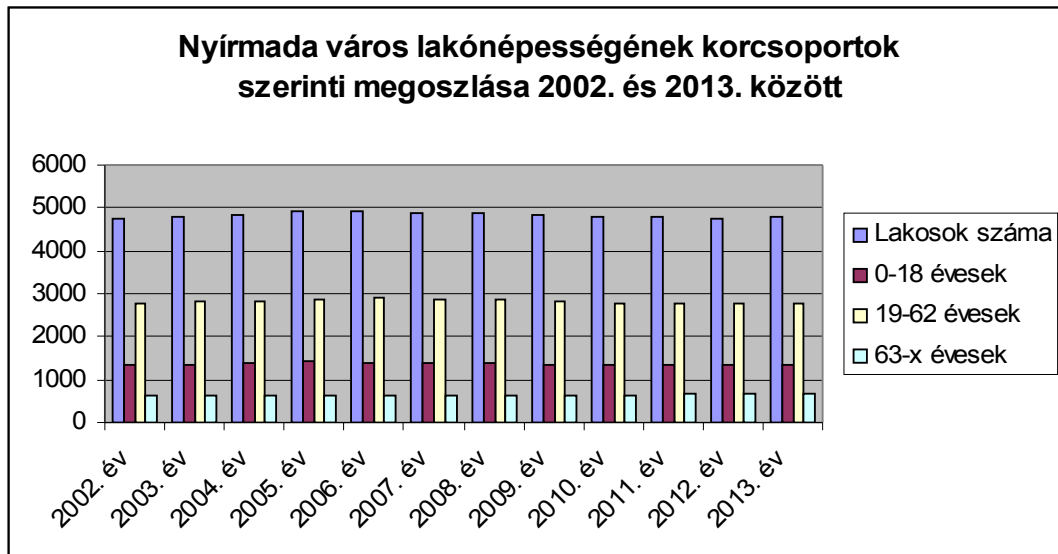
Az állandó népességet tekintve 2002-ben 4918 fő, 2003-ban pedig 4946 fő volt, míg 2004-ben 4990 fő élt a településünkön, addig 2005-ben 5010 fő, 2006-ban 5046 fő, 2007-ben 5039 fő, 2008-ban 5034 fő, 2009-ben 5027 fő, 2010-ben 4986 fő, 2011-ben 4983 fő, 2012-ben 4998 fő, 2013-ban 5030 fő volt, itt a növekedés mértéke 47 főt jelentett.

A lakó-és az állandó népesség közötti különbség 2007-ben 145 fő, 2008-ban 161 fő, 2009-ben 195 fő, 2010-ben 197 fő, 2011-ben 206 fő, 2012-ben 232 fő, 2013-ban 260 fő volt, aki állandó bejelentett lakóhelye mellett érvényes tartózkodási hellyel is rendelkezett.

1. táblázat:

Nyírmada lakónépességének korcsoportos megoszlása 2002. év és 2013. év között

	Lakosok száma	0-18 évesek	19-62 évesek	63-x évesek
2002. év	4764	1345	2788	631
2003. év	4794	1343	2815	636
2004. év	4847	1395	2834	618
2005. év	4908	1421	2871	616
2006. év	4941	1390	2916	635
2007. év	4894	1372	2883	639
2008. év	4873	1379	2860	634
2009. év	4832	1360	2834	638
2010. év	4784	1339	2798	647
2011. év	4777	1358	2764	655
2012. év	4766	1340	2766	660
2013. év	4770	1350	2764	656

A 2005-ös adatokat figyelembe véve a lakónépesség 29%-a 0-18 év közötti korcsoporthoz tartozik, szám szerint 1421 fő, melyből a 0-4 év közöttiek száma 326 volt, ez az érték a lakónépesség összességének közel 7%-át tette ki.

2006. évben ugyanezen adatokat figyelembe véve a lakónépesség 28%-a, szám szerint 1390 fő tartozik a 0-18 év közöttiek korcsoportjába, az előző évhez viszonyítva 1%-os csökkenés tapasztalható. A 0-4 év közöttiek száma 400 fő, ami az összlakosság 8,1%-át jelentette.

2007. évben a lakónépesség 28%-a tartozott a 0-18 éves korosztályhoz, számszerűen 1372 fő, a 0-4 évesek száma 381 fő, ami az összlakosság 7,79%-át jelenti.

2008. évben a lakónépesség 28,3%-a tartozott a 0-18 éves korosztályhoz, számszerűen 1379 fő, a 0-4 évesek száma 392 fő, ami az összlakosság 8,04%-át jelenti.

2009. évben a lakónépesség 28,15%-a tartozott a 0-18 éves korosztályhoz, számszerűen 1360 fő, a 0-4 évesek száma 375 fő, ami az összlakosság 7,76%-át jelenti.

2010. évben a lakónépesség 27,99%-a tartozott a 0-18 éves korosztályhoz, számszerűen 1339 fő, a 0-4 évesek száma 347 fő, ami az összlakosság 7,25%-át jelenti.

2011. évben a lakónépesség 28,43%-a tartozott a 0-18 éves korosztályhoz, számszerűen 1358 fő, a 0-4 évesek száma 358 fő, ami az összlakosság 7,49%-át jelenti.

2012. évben a lakónépesség 28,12%-a tartozott a 0-18 éves korosztályhoz, számszerűen 1340 fő, a 0-4 évesek száma 336 fő, ami az összlakosság 7,05%-át jelenti.

2013. évben a lakónépesség 28,3%-a tartozott a 0-18 éves korosztályhoz, számszerűen 1350 fő, a 0-4 évesek száma 327 fő, ami az összlakosság 6,85%-át jelenti.

Roma kisebbséghez tartozónak vallotta magát 2005. évben a lakónépesség közel 30%-a, 1401 fő, ebből 644 fő a 0-18 éves korosztályba tartozott, mely a település lakónépességének 13%-át adta, 2006. évben ugyanezen megközelítésből roma származásúnak vallotta magát a lakónépesség 33%-a, vagyis 1640 fő, akik közül 698 fő a 0-18 éves korcsoportba tartozott. 2007. évben a roma származású lakosság aránya a lakónépességhez viszonyítva nőtt, 34,8%-ot jelentett, vagyis 1705 fő vallotta roma származásúnak magát. Közülük 732 fő, vagyis 43%-uk 0-18 éves korosztályhoz tartozik. 2008-ban a lakónépesség 35,8%-a, vagyis 1747 fő vallotta magát roma származásúnak, közülük 42,4%-uk, vagyis 740 fő a 0-18 éves korosztályhoz tartozik. 2009-ben a lakónépesség 36,15%-a, vagyis 1747 fő vallotta magát roma származásúnak, közülük 44,76%-uk, vagyis 782 fő a 0-18 éves korosztályhoz tartozik. 2010-ben a lakónépesség 37,78%-a, vagyis 1807 fő vallotta magát roma származásúnak, közülük 45,16%-uk, vagyis 816 fő a 0-18 éves korosztályhoz tartozik. 2011-ben a lakónépesség 38,81%-a, vagyis 1854 fő vallotta magát roma származásúnak, közülük 28,38%-uk, vagyis 1356 fő a 0-18 éves korosztályhoz tartozik. 2012-ben a lakónépesség 39,28%-a, vagyis 1872 fő vallotta magát roma származásúnak, közülük 28,62%-uk, vagyis 1364 fő a 0-18 éves korosztályhoz tartozik. 2013-ben a lakónépesség 39,54%-a, vagyis 1886 fő vallotta magát roma származásúnak, közülük 28,68%-uk, vagyis 1368 fő a 0-18 éves korosztályhoz tartozik.

A lakónépesség korcsoport szerinti megoszlását áttekintve és a 2002. évi adatokkal összehasonlítva megállapítható, hogy településünk lakossága stabil kormegoszlással rendelkezik és a változó értékek lassú létszám-emelkedést mutatnak 2004-ig, majd 2005-ben csökkenés figyelhető meg, majd pedig az ezt követő években lassú emelkedés a jellemző. 2008-tól kezdődően újból lassú csökkenés jellemzi a település lakónépességének korcsoport szerinti megoszlását, mely 2013-ra ismételten csekély mértékű emelkedő tendenciát mutat.

Az idősek korosztályát illetően enyhe emelkedés figyelhető meg, mely hűen tükrözi az idősödő társadalom jellegzetes vonásait a demográfiában. E korosztályhoz tartozók száma 2012-ben a legmagasabb az előző évekhez képest.

Szembetűnő értéket képvisel az aktív korúak (19-62 év) száma, melynek nagysága előnyösen hat a település szerkezetére, mivel ők képviselik az aktív keresők rétegét. Sajnos ennek ellenére, a munkanélküliség következtében óriási terhet ró az önkormányzat feladatellátására, a szociális ellátások biztosítását illetően.

2. táblázat:

Nyírmada állandó lakosságának nemek szerinti korcsoportos megoszlása 2006-2013.

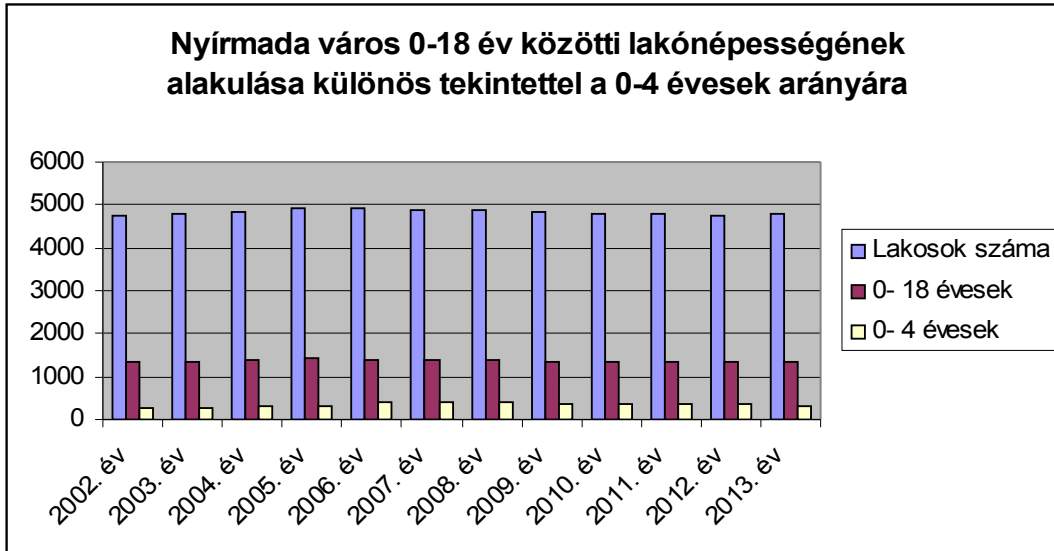
Kor- csoport/ év	0-18 évesek								19-62 évesek								63-X évesek							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Férfiak	692	707	720	714	691	690	691	687	1498	1505	1492	1480	1474	1467	1471	1487	237	245	242	244	248	245	246	247
Nők	728	724	723	711	710	719	715	731	1495	1460	1463	1478	1459	1447	1451	1460	396	398	394	400	404	415	424	418
Összesen	1420	1431	1443	1425	1401	1409	1406	1418	2993	2965	2955	2958	2933	2917	2922	2947	633	643	636	644	652	660	670	665

A lakosság nemek szerinti megoszlását vizsgálva megállapítható, hogy 2007-ben a férfiak száma 2457, míg a nők 2582, 2008-ban a férfiak száma 2454, a nők 2580, 2009-ben a férfiak száma 2438, a nők száma pedig 2589 fő volt. 2010. évben a férfiak száma 2413, a nők száma pedig 2573 fő volt, 2011-ben a férfiak száma 2402 fő, a nők száma 2581 fő volt, 2012-ben a férfiak száma 2408 fő, a nők száma 2590 fő volt. 2013. évben a férfiak száma 2421 fő, a nők száma 2609 fő volt, ami közelít az optimális települési populáció 50-50%-os megoszlási értékéhez, nem tükrözi a társadalom egészében egyébként napjainkban is megfigyelhető jelenséget, miszerint kétszer annyi nő van, mint férfi.

Ez utóbbi tendencia egyedül az idősök korosztályánál figyelhető meg, mely azt engedi feltételezni, hogy a férfiak vonatkozásában a halandóság kétszer akkora mértékű, mint a nők esetében ebben a korosztályban.

3. táblázat: Nyírmada lakónépességének megoszlása a 18 éven aluliak vonatkozásában

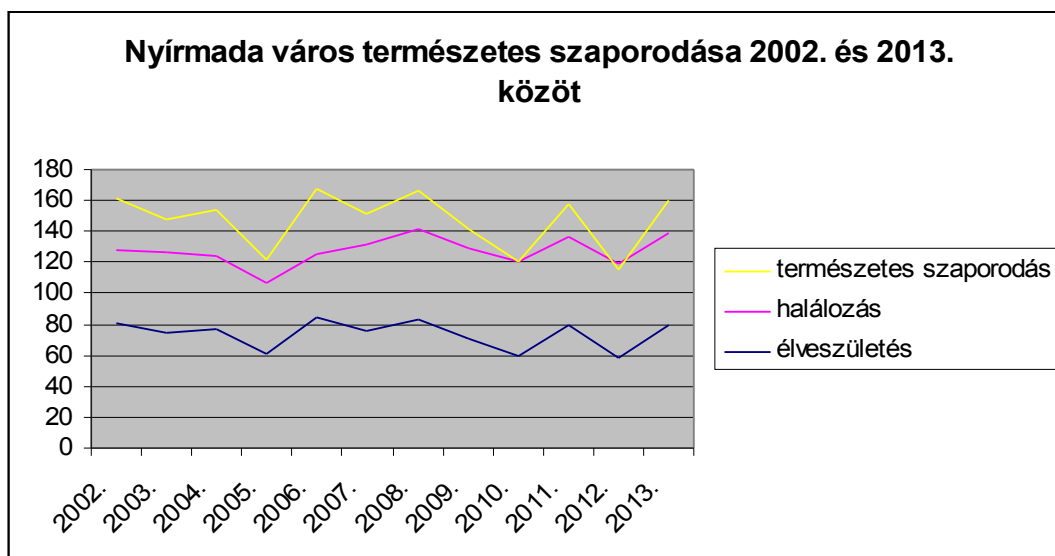
	Lakosok száma	0- 18 évesek	0- 4 évesek
2002. év	4764	1345	275
2003. év	4794	1343	280
2004. év	4847	1408	327
2005. év	4908	1421	326
2006. év	4941	1390	400
2007. év	4894	1372	381
2008. év	4873	1379	392
2009. év	4832	1360	375
2010. év	4784	1339	347
2011. év	4777	1358	358
2012. év	4766	1340	336
2013. év	4770	1350	327

Az összlakosság számához viszonyítva a 0-18 év közötti korosztály jelentős, 28,3%-os értéket képvisel, melyet azért is érdemes megemlíteni, mert az eltartotti réteg jelentős részét ők alkotják.

4. táblázat: Nyírmada lakosságának természetes szaporodása 2002 és 2013 között

év/esemény	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
élveszületés	81	74	77	61	84	76	83	71	60	79	58	80
halálozás	47	53	47	46	42	55	59	58	60	58	61	59
természetes szaporodás	34	21	30	15	42	21	24	13	0	21	-3	21

A település természetes szaporodását figyelve elmondható, hogy míg 2002-ben 34 fő volt ez az érték, 2003-ban 21-re csökkent, ugyanakkor 2004-ben ez az érték 30-ra emelkedett, 2005-ben viszont újra csökkenés figyelhető meg, ugyanis ugyanezen érték 15-re csökkent.

2006-ban az élveszületések számának jelentő emelkedése – 84 fő -, valamint a halálozások számának stagnálása – 42 fő – figyelhető meg, amely következtében a természetes szaporodás mértéke a településen 42 fő volt, ami az élveszületések számának növekedésével, illetve ezzel egyidejűleg a halálozások számának stagnáló értékével magyarázható.

2007. évben az élveszületések száma még mindig magasnak mondható, ugyanakkor a halálozások száma jelentősen nőtt. Mindezek következtében a település természetes szaporodása csak 21 főt jelentett az elmúlt évben, ami jelentős visszaesést mutat az előző évhez viszonyítottan.

2008. évben az élveszületések száma jelentősen emelkedett (elérte a 2006-os értéket), ugyanakkor a halálozások száma is jelentősen nőtt. Mindezek következtében a település természetes szaporodása 24 főt jelentett ebben az évben, ami enyhe emelkedést jelentett az előző évhez képest.

2009-ben az élveszületések száma jelentősen visszaesett, kevesebb, mint a 2003-as évben, a halálozások száma viszont az előző évvel összehasonlítva állandó értéket képvisel. a település természetes szaporodásának mértéke jelentősen visszaesett (13), ami kevesebb, mint a 2005-ös érték.

2010-ben egyedülálló az előző évekhez viszonyítottan a településünk természetes szaporodása, hiszen mind a születések, mind a halálozások száma megegyezik, így természetes szaporodás nem mérhető.

2011. évben a természetes szaporodás mértéke az előző évhez viszonyítottan jelentős mértékben megugrott és 21 fő értéket mutatott. Az élveszületések száma jelentősen nőtt, ugyanakkor a halálozások száma stabil értéket mutat az előző évekhez hasonlóan.

2012. évben a természetes szaporodás mértéke az előző évhez viszonyítottan jelentős mértékben csökkent és -3 fő értéket mutatott. Az élveszületések száma jelentősen csökkent, ugyanakkor a halálozások száma stabil értéket mutat az előző évekhez hasonlóan. A települési lakosság fogyásnak indult népesség demográfiai szempontból.

2013. évben a város természetes szaporodásának vizsgálatából kitűnik, hogy az élveszületések száma jelentősen nőtt, a halálozások száma pedig csökkent, így a természetes fogyásból természetes szaporodásba váltott a város lakossága, melynek mértéke 21-re nőtt, hasonlóan a 2011-es év adataihoz.

Nyírmada település 2013. évi demográfiai adatainak áttekintése során összesítve megállapítható, hogy a település lakónépességének kor- és nemek szerinti megoszlása optimális értékeket mutat, stabil szerkezetű korfával jellemezhető. Az össznépességet tekintve stagnáló értékek figyelhetők meg, ami elsősorban a település lakosságának természetes szaporodásával magyarázható, hiszen a diagramm alapján jól látszik a nagyfokú csökkenés, majd a jelenlegi lassú emelkedés az elmúlt évekhez képest (2006.), illetve a településre beköltöző lakosok számának emelkedése az, ami még ellensúlyozza a fentieket, mely tényezők együttesen a fent említett össznépesség-szám értékének stabilitását eredményezi.

II. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítását áttekintve megállapítható, hogy rendszeres gyermekvédelmi támogatásban 2004. évben 1115 fő részesült, az elmúlt évben ugyanezen érték 1113 fő volt. 2006-ban a rendszeres gyermekvédelmi támogatást, mint pénzbeli ellátási formát a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény váltotta fel, éppen azért, hogy a rendszeres gyermekvédelmi támogatáshoz kapcsolódó egyéb kedvezményeket továbbra is igénybe vehessék a rászoruló gyermekek. 2006-ban **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben** 1043 fő gyermek, 2007. évben 1051 fő gyermek, 2008-ban 1058 fő, 2009-ben 1119 fő gyermek, 2010. évben 516 családból 1117 fő gyermek, 2011-ben 1134 fő gyermek 529 családból, 2012-ben 1142 fő gyermek 521 családból, **2013. évben 1121 fő 523 családból** részesült.

Az érintett gyermekek jogosultságát rászorultságtól függően, a jövedelmi viszonyokat vizsgálva állapítottuk meg, ami azt jelenti, hogy az egy főre eső jövedelem 2013. évben 37.050 forint, illetve egyedülálló esetén 39.900 forint alatt volt.

A kérelmezők között a legnagyobb arányt – körülbelül 80%-ot – az aktív korú munkanélküliek jelentik továbbra is, mindemellett jelentős arányt képviselnek azok, akik csak családi pótlékból és Gyes-ből élnek, illetve azok, akik gyermeküket egyedülállóként nevelik, mindkét érték körülbelül 15-15%-ot jelent az összes kérelmező számához viszonyítva.

A kérelmezők származására vonatkozóan megállapítható, hogy körülbelül 45%-uk roma származásúnak vallja magát.

A rendszeres gyermekvédelmi támogatást igénylők közül 5 kérelmet utasítottunk el 2004. évben, míg 2005-ben 7 fő volt ez az érték.

2006-ban a törvényi módosításoknak megfelelően rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénylők közül az elutasítások száma 6 fő volt, ezen esetekben általában az egy főre eső jövedelem túllépte a megállapított értékhatárt, illetve voltak, akik nem tudták igazolni a

tanulói jogviszonyt, valamint egyéb hiányosságaik voltak, melyeket határidőn belül nem pótoltak.

2007. évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénylők közül 6 fő esetében történt elutasítás, valamennyi esetben jövedelemhatár átlépése, illetve vagyoni helyzet miatt.

2008. évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénylők közül 11 fő került elutasításra. Ezen esetekben általában az egy főre eső jövedelem túllépte a megállapított értékhatárt, illetve voltak, akik nem tudták igazolni a tanulói jogviszonyt, valamint egyéb hiányosságaik voltak, melyeket határidőn belül nem pótoltak.

2009. évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénylők közül 9 fő került elutasításra. Ezen esetekben általában az egy főre eső jövedelem túllépte a megállapított értékhatárt, illetve voltak, akik nem tudták igazolni a tanulói jogviszonyt, valamint egyéb hiányosságaik voltak, melyeket határidőn belül nem pótoltak.

2010. évben a **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénylők közül 10 fő**, 2011. évben 7 fő, 2012-ben 8 fő, **2013. évben pedig 9 fő került elutasításra. Ezen esetekben általában az egy főre eső jövedelem túllépte a megállapított értékhatárt, illetve a kérelmezők vagyonnal rendelkeztek.**

A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- **a tárgyév július 1-jén fennállt, a tárgyév augusztus hónapjában,**
- **a tárgyév november 1-jén fennállt, a tárgyév november hónapjában,**

természetbeni (Erzsébet-utalvány) támogatást folyósított, melynek összege alkalmanként 5800 forintot jelentett 2013-ban.

2006. július hónapjában 955 fő, közülük 15 fő fiatal felnőtt, illetve 2006. novemberében 1031 fő, közülük 14 fő fiatal felnőtt részesült a fenti támogatásban.

Ugyanezen megközelítésből 2007. július hónapjában 974 fő, közülük 37 fő fiatal felnőtt, illetve 2007 novemberében 1051 fő, közülük 41 fő fiatal felnőtt részesült a fenti támogatásban. 2008. év július hónapjában 1009 fő, közülük 35 fő fiatal felnőtt, illetve 2008. novemberében 1066 fő, közülük 46 fő fiatal felnőtt részesült a fenti támogatásban. 2009. év július hónapjában 1090 fő, közülük 37 fő fiatal felnőtt, illetve 2009. novemberében 1116 fő, közülük 39 fő fiatal felnőtt részesült a fenti támogatásban. 2010. év július hónapjában 1114 fő, közülük 37 fő fiatal felnőtt, illetve 2010 novemberében 1118 fő, közülük 37 fő fiatal felnőtt részesült a fenti támogatásban.

2011. év augusztus hónapjában 1121 fő, közülük 40 fő fiatal felnőtt, illetve 2011 novemberében 1139 fő, közülük 41 fő fiatal felnőtt részesült a fenti támogatásban.

2012. év augusztus hónapjában 1134 fő, közülük 45 fő fiatal felnőtt részesült egyszeri támogatásban, illetve 2012 novemberében 1117 fő, közülük 40 fő fiatal felnőtt részesült természetbeni támogatásban (Erzsébet-utalvány).

2013. év augusztus hónapjában 1094 fő, közülük 38 fő fiatal felnőtt részesült egyszeri támogatásban, illetve 2013. novemberében 1099 fő, közülük 30 fő fiatal felnőtt részesült természetbeni támogatásban (Erzsébet-utalvány).

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban – mely támogatás havi összege gyermekeként az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22%-a –

1 fő gyám részesült 2006 júniusától kezdődően decemberig, mely összességében a 6 hónapra 30.000 forintot jelentett, illetve november hónapban megkapta a pótlékot is, mely számára 7.500 forintot jelentett. 2007-ben ugyanezen 1 fő gyám részesült a fenti ellátásban, mely havonta 5969 forintot jelentett számára havonta, továbbá megkapta júliusban és novemberben a pótlékot is, melynek összege nem változott, 7.500-7.500 forintot jelentett.

2008-ban 3 fő gyám részesült kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban, akik megkapták júliusban és novemberben a pótlékot is, melynek összege nem változott, 7.500-7.500 forintot jelentett. 2009-ben 4 fő gyám részesült kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban, akiknek ez a fajta támogatás 8400 forint egyszeri és 6270 forint havi ellátást biztosított.

2010-ben 2 fő gyám részesült kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban, akiknek ez a fajta támogatás 8400 forint egyszeri és 6270 forint havi ellátást biztosított.

2011-ben és 2012-ben is 2 fő gyám részesült kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban, akiknek ez a fajta támogatás 8400 forint egyszeri és 6270 forint rendszeres havi ellátást biztosított, ami 167.000 forintnyi támogatást jelentett éves szinten.

2013-ban a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás neve rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátás lett, ami 1 főt érintett, havonta 6270 forint összegben, a pótlék összege 8400 forint volt.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás - melynek indokai a rászorultság és a jövedelemviszonyok lehetnek – a 2013. évben senki sem részesült.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapján járó pénzbeli támogatás 100%-a állami támogatásból valósult meg, mely az elmúlt évben 12.725.000 forintot jelentett.

Óvodáztatási támogatás - Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapításának célja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minél korábbi életkorban történő rendszeres óvodába járásának elősegítése.

A gyámhatóság az óvodáztatási támogatást első alkalommal, ha az óvodáztatási támogatásra való jogosultság jogerős megállapítására:

- a) az előző év december 5-e és a tárgyév június 4-e között kerül sor, a tárgyév június hónapjában ,
- b) a tárgyév június 5-e és a tárgyév december 4-e között kerül sor, a tárgyév december hónapjában folyósítja.

Az első alkalmat követően a települési önkormányzat jegyzője a gyermek óvodai nevelési jogviszonyának fennállásáig június és december hónapban további óvodáztatási támogatást folyósít a szülőnek, ha:

- a) a gyermek továbbra is rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, és
- b) a szülő a gyermek külön jogszabály szerinti rendszeres óvodába járásáról gondoskodik.

2012-ben 236 fő óvodás gyermek után az óvodáztatási támogatásként kifizetett összeg 2.260.000 forint volt.

2013-ban 149 fő óvodás gyermek után az óvodáztatási támogatásként kifizetett összeg 1.910.000 forint volt.

Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli juttatásokat az elmúlt évben is a továbbtanulók támogatása és a Bursa Hungarica, valamint az Arany János tehetséggondozó program ösztöndíjak jelentették.

Míg 2004-ben 363 fő, addig a 2005. évben a közép- és felsőfokú oktatásban továbbtanulók közül csupán 267 fő részesült támogatásban, ami összesen 1.680.000 forintnyi kiadást jelentett. 2006. év szeptember hónapban 278 fő közép- és felsőfokú oktatásban továbbtanuló részére biztosítottunk 1.800.000 forintos-, 2007. évben pedig 110 fő gyermek részére összesen 1.560.000 forint összegű iskoláztatási támogatást nyújtottunk, hasonlóan az előző évek gyakorlatához. 2008-ban 215 fő részére biztosítottunk iskoláztatási támogatást, összesen 1.610.000 forint összegben. 2009-ben 297 fő részére biztosítottunk iskoláztatási támogatást, összesen 1.750.000 forint összegben. 2010-ben 293 fő részére biztosítottunk iskoláztatási támogatást, összesen 1.825.000 forint összegben.

2013-ban beiskolázási támogatást 86 fő kapott, 500.000 forint összegben, közülük 76 fő középiskolás, 12 fő felsőfokú intézményben hallgató.

2005. évben a Bursa Hungarica „A” típusú pályázatát 19 fő nyerte el, mely 5.000 forintot jelentett az érintetteknek havonta, a „B” típusú pályázatot 1 fő nyerte el, mely szintén 5.000 forintot jelentett havonta az érintett tanuló számára.

2006. évben a Bursa Hungarica „A” típusú pályázatát 23 fő elutasítás mellett 21 fő felsőfokú tanulmányokat folytató tanuló nyerte el, mely 10 fő részére 5.000 forintot, 11 fő részére 4.000 forintot jelentett az érintetteknek havonta, a „B” típusú pályázatot 2005-ben 1 fő, míg 2006-ban 2 fő elutasítás mellett, senki nem nyerte el.

2007. évben a Bursa Hungarica „A” típusú pályázatát 2 fő elutasítás mellett 30 fő felsőfokú tanulmányokat folytató tanuló nyerte el, mely az alábbi rangsorolás alapján a következőképpen valósult meg:

- 1-12. helyezett részére 5000 forint/hó
- 13-24. helyezett részére 4000 forint/hó
- 25-30. helyezett részére 3.000 forint/hó támogatást jelentett, összesen 1.025.000 forint összegben.

A „B” típusú pályázatot 2007-ben 2 fő elutasítás mellett, senki nem nyerte el.

2008. évben a Bursa Hungarica „A” típusú pályázatát 12 fő elutasítás mellett 18 fő felsőfokú tanulmányokat folytató tanuló nyerte el, mely az alábbi rangsorolás alapján a következőképpen valósult meg:

- 1-6. helyezett részére 5000 forint/hó
- 7-12. helyezett részére 4000 forint/hó
- 13-18. helyezett részére 3.000 forint/hó támogatást jelentett.

A „B” típusú pályázatra 2008-ban nem volt pályázó.

2009. évben a Bursa Hungarica „A” típusú pályázatát 7 fő elutasítás mellett 24 fő felsőfokú tanulmányokat folytató tanuló nyerte el, mely az alábbi rangsorolás alapján a következőképpen valósult meg:

- 1-6. helyezett részére 5000 forint/hó
- 7-12. helyezett részére 4000 forint/hó
- 13-24. helyezett részére 3.000 forint/hó támogatást jelentett.

A „B” típusú pályázatra 2009-ben 1 fő pályázó volt, aki nem nyert támogatást.

2010. évben a Bursa Hungarica „A” típusú pályázatát 24 fő felsőfokú tanulmányokat folytató tanuló nyerte el, mely az alábbi rangsorolás alapján a következőképpen valósult meg:

- 1-6. helyezett részére 5000 forint/hó
- 7-9. helyezett részére 4000 forint/hó

- 10-24. helyezett részére 3.000 forint/hó támogatást jelentett, összesen 875.000 forint összegben.

A „B” típusú pályázatra 2010-ben nem volt pályázó.

2011. évben a Bursa Hungarica „A” típusú pályázatát 18 fő felsőfokú tanulmányokat folytató tanuló nyerte el, mely az alábbi rangsorolás alapján a következőképpen valósult meg:

- 1-11. helyezett részére 5000 forint/hó
- 12-18. helyezett részére 4000 forint/hó támogatást jelentett, összesen 996.000 forint összegben.

A „B” típusú pályázatra 2011-ben nem volt pályázó.

2012. évben a Bursa Hungarica „A” típusú pályázatát 13 fő felsőfokú tanulmányokat folytató tanuló nyerte el további 4 fő kérelme elutasításra került, mely az alábbi rangsorolás alapján a következőképpen valósult meg:

- 1-7. helyezett részére 5000 forint/hó
- 8-13. helyezett részére 3000 forint/hó támogatást jelentett.

A „B” típusú pályázatra 2012-ben nem volt pályázó.

2012/2013. tanévben a Bursa Hungarica „A” típusú pályázatát 13 fő felsőfokú tanulmányokat folytató tanuló nyerte el további 4 fő kérelme elutasításra került, mely az alábbi rangsorolás alapján a következőképpen valósult meg:

- 1-7. helyezett részére 5000 forint/hó
- 8-13. helyezett részére 3000 forint/hó támogatást jelentett.

A „B” típusú pályázatra 2012-ben nem volt pályázó.

2013/2014. tanévben a Bursa Hungarica „A” típusú pályázatát 8 fő felsőfokú tanulmányokat folytató tanuló nyerte el további 6 fő kérelme elutasításra, 1 fő kérelme visszavonásra került, mely az alábbi rangsorolás alapján a következőképpen valósult meg:

- **1-8. helyezett részére 5000 forint/hó**

A „B” típusú pályázatra 2013-ben nem volt pályázó.

Az önkormányzat csatlakozott a Hátrányos Helyzetű Diákok Arany János Tehetséggondozó Programjához, s így a 8. osztályos tanulók közül 2005. évben 4 fő részesült havonta 5.000 forint összegű támogatásban, míg 2006-ban 11 fő volt összesen a támogatott tanulók száma, akik közül korábbról áthúzódó támogatott 4 fő volt, újonnan odaítélt támogatott tanuló 7 fő tanuló volt.

2007-ben 14 fő gyermek, összesen 595.000 forintnyi összegben részesült támogatásban, elutasítás nem volt.

2008-ban 5 fő pályázó volt a programra 2 fő nyerte el, így összesen 16 fő gyermek, összesen 720.000 forintnyi összegben részesült támogatásban, elutasítás 3 fő volt.

2009-ben 3 fő pályázó volt a programra, és a 3 fő elnyerte a támogatást, így összesen 10 fő gyermek, összesen 624.000 forintnyi összegben részesült támogatásban, elutasítás nem volt.

2010-ben összesen 10 fő gyermek, összesen 520.000 forintnyi összegben részesült támogatásban.

2011-ben összesen 4 fő gyermek, összesen 240.000 forintnyi összegben részesült támogatásban.

2012-ben összesen 5 fő gyermek, összesen 250.000 forintnyi összegben részesült támogatásban.

2013-ban összesen 12 fő gyermek részesült támogatásban.

Az Arany János Tehetséggondozó Program, mint pályázati program 2002-ben indult, mely 5 éven keresztül támogatja a tanulókat, a tanév 10 hónapjára szólóan.

A Bursa Hungarica „A” típusú támogatás és az Arany János Tehetséggondozó Program keretében 2013. évben 1.055.000 forintnyi kiadást jelentett a város önkormányzatának.

Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott természetbeni juttatásra példaértékű, hogy az elmúlt évben a tanítási év első félévében az általános iskolai oktatásban résztvevő tanulók részére naponta tízóraira iskolatejet, illetve kakaót biztosított az önkormányzat.

Egyéb juttatások biztosítása mellett megemlíthető, hogy az általános iskola tanulói számára a tankönyveket és a füzetcsomagot ingyen biztosította az önkormányzat, hasonlóan az ezt megelőző évek gyakorlatához.

2011-ben az önkormányzat a Szociális Támogató, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat intézményének lebonyolításában, a nyári szünetben 55 munkanapon keresztül nyári szociális gyermekétkeztetés keretében biztosította a gyermekek étkezését 568 gyerek számára, melyhez az állam 11.558.800 forint összegű támogatást biztosított. **2012-ben és 2013-ban a nyári**

gyermekétkeztetés szabályainak változása miatt az önkormányzatunk nem nyújtott be pályázatot, mivel az étkeztetés csak meleg étel fogyasztását tette csak lehetővé, konzerv és félkész ételek biztosítását nem.

A gyermekek étkeztetése az elmúlt évben a következőképpen alakult:

- ingyenes étkeztetésben a településen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás gyermekek részesültek, ami 2013-ban 216 főt jelentett.
- Ingyenes étkezésben részesültek továbbá a településen az elmúlt évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő 1-8. osztályos gyerekek, összesen 491 fő.
- 50%-os térítési díjkedvezményben részesült az általános iskolában és óvodában az a gyerek, aki:
 - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült, vagy
 - 3- vagy több gyermekes családban nevelkedik, - vagy
 - tartósan beteg, fogyatékos gyermek.

2013-ban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült iskolás gyermekek száma – 491 fő volt, akik 100%-os térítési díj-kedvezményben részesültek. 50%-os díjkedvezményben részesültek továbbá azok a gyermekek az iskolában, akik nagycsaládban nevelkednek, szám szerint 11 gyermek, illetve ugyanezen megközelítésből az óvodában 7 gyermek. A tartósan beteg, vagy fogyatékkal élő gyermekek szintén 50%-os díjkedvezményben részesültek, számuk az iskolában 2 fő, az óvodában 2 fő. Összesítve, 50%-os kedvezményben az iskolában 13 gyermek, az óvodában pedig 9 gyermek részesült az elmúlt évben.

Mindezek alapján a 2013-as évben 503 iskolás, illetve 225 óvodás gyerek részesült valamilyen mértékű étkeztetési díj-kedvezményben. Így, az általános iskolában és az óvodában összesen 728 gyerek részesült valamilyen mértékű étkeztetési díj-kedvezményben. 100%-os térítési díjat fizetett az étkezésért az óvodában 19 gyerek, az iskolában pedig 34 gyerek.

III. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról:

a) A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalatai:

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a

kialakult veszélyeztettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A Gyermekjóléti Szolgálat feladatai közé tartoznak:

1. a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének érdekében
 - a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése
 - családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás
 - válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása
 - hivatalos ügyek intézésének segítése

2. a gyermek veszélyeztettségének megszüntetése érdekében
 - jelzőrendszer működtetése
 - a veszélyeztettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése
 - a jelzőrendszer és az 1997. évi XXXI. tv. 17.§ (1.) bekezdésében meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása.
 - tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

3. a már kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében
 - a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: családgondozás) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
 - a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
 - o kezdeményezni
 - egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevétele,
 - szociális alapszolgáltatások, különösen a családsegítés igénybevétele,
 - egészségügyi ellátások igénybevétele,
 - pedagógiai szakszolgálatok igénybevétele, vagy

- a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, átmeneti vagy tartós nevelésbe vételét.
- javaslat készítése a veszélyeztetettség mértékének megfelelően
- a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására,
 - a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,
 - a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására.

4. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében

- a családgondozás biztosítása - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozó szociális munka (a továbbiakban: utógondozás) biztosítása - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez.

A Gyermekjóléti Szolgálat személyi feltételeiről

2005. augusztus 1-jétől a Gyermekjóléti Szolgálat Nyírmadán, mint részben önálló intézményként működött, Szociális Támogató, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat néven. 2013. július 31. napjától az intézmény neve Nyírmadai Humán Szolgáltató Központra változott, az intézmény szervezetenként egységes, szakmai tekintetben önálló intézmény, működését tekintve önálló jogi személy.

A gyermekjóléti szolgálat a Gyvt. 40.§-ában, valamint a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 30. §-ában meghatározottak szerint más intézmény keretében, mint önálló szervezeti, szakmai egység működik. A szolgáltatás ellátási területeihez tartozik Nyírmada közigazgatási területe mellett a társulási szerződésben foglaltak alapján Pusztadobos és Nyírkarász község közigazgatási területe is, mely társulásban Nyírmada, mint gesztortelepülés vesz részt. Nyírmadán található az intézmény székhelye, Pusztadoboson és Nyírkarászban területi irodát működtetnek. Petneháza 2011. január elsejétől kivált az intézményfenntartó társulásból.

2005. augusztus 1-jétől Haklik Attiláné, mint megbízott, 2009. január elsejétől, mint kinevezett intézményvezető látta el az intézmény vezetését, aki végzettségét tekintve szociális alapvizsgát és gyermekjóléti alapellátásból szakvizsgát tett, pedagógus, és szociális munkás felsőfokú alapvégzettséggel rendelkezik, elvégezte az egészségügyi szociális munka mesterképzést. Intézményvezetői kinevezése 2018. december 31. napjáig szól. A családgondozási feladatokat az elmúlt évben Pusztadoboson Hatala Miklósné (felsőfokú végzettséggel - szociálpedagógus), majd 2013. novemberétől Vezse László Zoltán szociális munkás, Nyírkarászbán Ragányné Kosztig Csilla szociális munkás, Nyírmadán Csonkáné Balogh Livia (általános szociális munkás-szakvizsgázott) családgondozó, Németh Bettina és István Zoltánné szociális munkások látták el.

A Gyermekjóléti Szolgálat tárgyi feltételeiről

Az intézmény székhelye és központi irodája Nyírmada, Kossuth u 49. szám alatt található, ahol 4 irodában működik a feladatellátás. Az irodák bútorzata tökéletesen felszerelt, sokoldalúan kialakított. Számítástechnikai felszereltséget illetően elmondható, hogy kizárólagos használattal az intézmény dolgozói számára öt számítógép, nyomtató, egy faxos telefon és egy fénymásoló készülék áll rendelkezésre. A kliensek fogadásához megfelelően felszerelt fogadószoba is kialakításra került, az esetmegbeszélések és munkaértekezletek lebonyolítására pedig kisebb méretű tárgyalószoba használatos, mely egyben a vezetői iroda funkcióját is betölti. Az átépítési munkálatok idejére új területi irodába költözött a gyermekjóléti szolgálat a Nyírmada, Honvéd u. 34-36. szám alá, az általános iskola udvarán. A visszaköltözés a Kossuth utca 49. szám alá 2013. július 31. napján történt meg.

A fentebb leírt feladatokon túl:

- folyamatosan figyelemmel kísérik a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatják a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszik a szükséges intézkedéseket, javaslatokat,
- elkészítik a védelembe vett gyermek egyéni gondozási- nevelési tervét,
- elkészítik az ötven órát meghaladó igazolatlan iskolai hiányzást követő védelembe vételhez szükséges pénzfelhasználási tervet
- az előzőek alapján eseti gondnok személyére tesznek javaslatot
- segítik a nevelési- oktatási intézmények gyermekvédelmi feladatainak ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készítenek,

- a területi gyermekvédelmi szakszolgálat felkérésének megfelelően vizsgálják és feltárják az örökbe fogadni szándékozók körülményeit,
- kapcsolattartást biztosítanak.

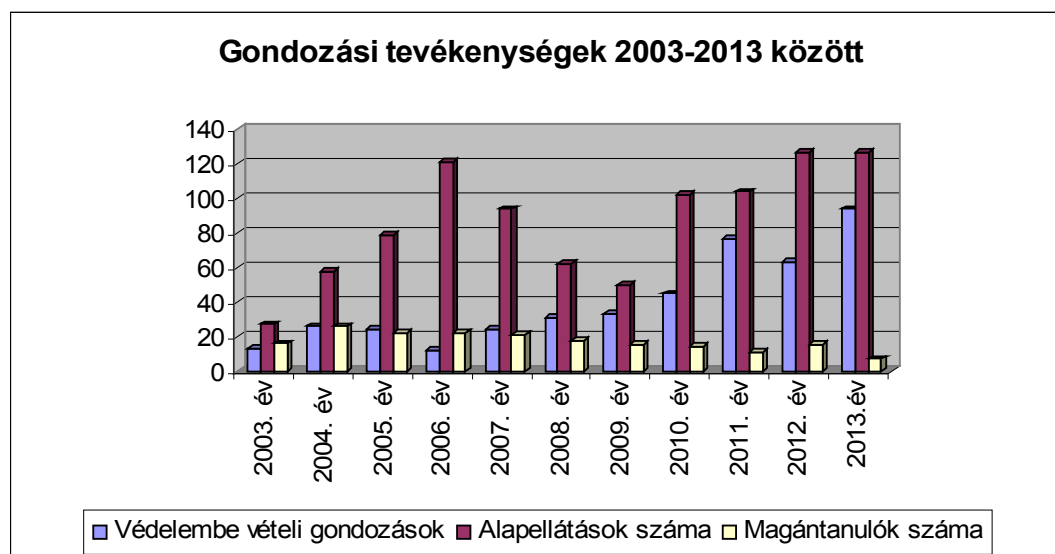
A Gyermekjóléti Szolgálat munkájának elemzése, értékelése:

Az elmúlt évben a munkánk nagy részét a családgondozási feladatok, a családlátogatások tették ki. Rendszeres látogatásokat tettünk nemcsak a fent említett korosztályhoz tartozó gyermekek családjainál, hanem az őket oktató-, nevelő intézményekben is.

Szinte napi kapcsolatban állunk a Gyámhatóság, a Védőnői Szolgálat szakembereivel és a helyi Napsugár Óvoda, a Patay István Általános Iskola intézményvezetőivel, gyermek- és ifjúságvédelmi felelőseivel, illetve a helyi Rendőrséggel.

2. táblázat: Gondozások száma az elmúlt években

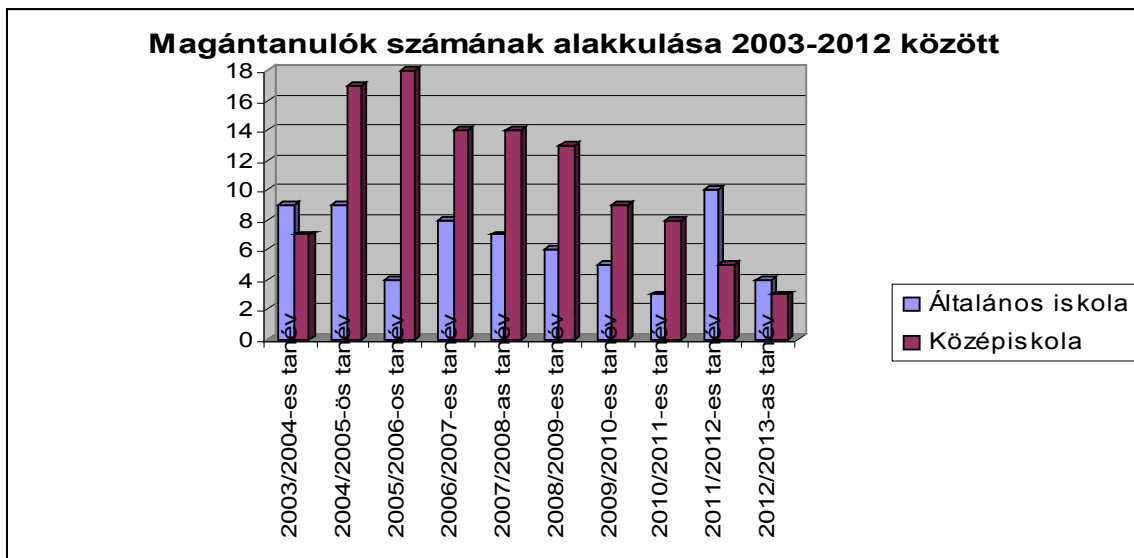
	Védelembé vételi gondozások	Alapellátások száma	Magántanulók száma
2003. év	13	27	16
2004. év	26	58	26
2005. év	24	79	22
2006. év	12	121	22
2007. év	24	94	21
2008. év	31	62	18
2009. év	33	50	15
2010. év	45	102	14
2011. év	77	104	11
2012. év	63	127	15
2013. év	94	127	7

Az elmúlt évben védelembe vétel ideje alatti családgondozásban 67 családból 94 gyerek részesült, ami a tavalyi évhez képest több családot, és több gyereket érintett. Alapellátásos gondozás keretében 88 családból 127 gyerek részesült gondozásban, ami a 2012-es évhez képest stagnált, összetételét tekintve annyiban változott, hogy több családot érintett. 15 esetben vettünk részt védelembe vételi felülvizsgálati tárgyaláson, ami 33 gyermeket érintett. A magántanulók száma a 2012/2013-es tanévben az általános iskolában 4 fő, a középiskolában 3 fő.

3. táblázat: Magántanulók számának alakulása

	Általános iskola	Középiskola
2003/2004-es tanév	9 fő	7 fő
2004/2005-ös tanév	9 fő	17 fő
2005/2006-os tanév	4 fő	18 fő
2006/2007-es tanév	8 fő	14 fő
2007/2008-as tanév	7 fő	14 fő
2008/2009-es tanév	6 fő	13 fő
2009/2010-es tanév	5 fő	9 fő
2010/2011-es tanév	4 fő	8 fő
2011/2012-es tanév	10 fő	5 fő
2012/2013-as tanév	4 fő	3 fő

A számokból lezűrhető főbb következtetések:

A gyermekjóléti szolgáltatást főként anyagi, megélhetési gondokkal küszködők veszik igénybe, másként fogalmazva a kliensek ezt hozzák eredendő problémaként, anyagi gondjaikkal magyarázzák életviteli problémájukat. Segítségként szinte kizárólag az egyszeri nagyobb összegű anyagi hozzájárulást értékelnék, erre a szolgáltatásnak nincs lehetősége. Meg kell értetni az ügyféllel, hogy gondjai másként hogyan orvosolhatóak, ha orvosolhatóak.

Anyagi segítségként a szolgálat kizárólag használtaikkal közvetítéssel foglalkozik: főként ruhát, játékot, könyvet, tanszereket gyűjt és oszt szét a rászoruló ügyfelei között továbbra is. Megfigyelhető, hogy tovább romlottak az ügyfelek életkörülményei, egyre nehezebben élnek a családok. A szülők igyekeznek alkalmi munkát vállalni, ennek következtében a gyerekekre kevesebb figyelem jut. Gyakran hajnalban elutaznak a szülők egy-egy munka reményében és csak késő este érnek haza.

Ez is lehet egyik oka annak, hogy nyilvántartásunk szerint hihetetlen mértékben megugrott az iskolai hiányzások száma. Már nemcsak kamaszkori probléma, hogy néha-néha próbálnak a fiatalok mulasztani az iskolából, hanem a tudás értéktelenedett el. A szülőket és gyermekeiket nem riasztja vissza sem a szabálysértési büntetés, sem, a gyermekvédelmi intézkedés lehetősége a nagymértékű iskolai hiányzástól. A probléma megoldása továbbra is közös feladat a jelzőrendszer tagjaival.

A másik jelentős problémacsoport az életviteli, életvezetési gondok összefoglaló elnevezés alatt értelmezhető. Ezeket a problémákat főként életvezetési tanácsadással, pszichológiai eszközökkel lehet segíteni. A családok egyre nehezebben fogadják ezt a segítséget, mivel a lakhatási, fűtési problémák számukra kézzelfoghatóbbak, sürgetőbbek. Sok családnak hatalmas adóssága szaporodott fel. A törlesztések mellett nem marad megélhetésre csak minimális összeg.

Növekedett a sokproblémás családok száma és évről évre növekvő tendenciát mutat a problémák súlyossága is. Nőtt a védelembe vételek száma, pedig a szolgáltatás elsődlegesen családgondozással igyekszik a problémákat kezelni, és főként megelőzni, védelembe vételre csak rendkívül indokolt esetben kerül sor.

Kiemelt figyelmet fordít a szolgáltatás a roma gyerekek beilleszkedésére és iskolai teljesítményére. Pontos számadat nem áll a rendelkezésünkre, adatvédelmi okokból (szenzitív adatot a gyermekjóléti szolgálat nem kezelhet), de tény, hogy a roma gyerekek iskolai hiányzása kiemelkedően magas óraszámot mutat és megfigyelhető az is, hogy folyamatosan ezek a hiányzások, amelynek következtében nagy összefüggő anyagrészek maradnak ki, amely később nem pótolható. A szolgáltatás felé jelzett iskolai hiányzások érintettje kb. 80%-ban roma gyermek. Gyakran a hiányzások miatt lesz a gyermek évismétlő, az alsó tagozatban a legnagyobb probléma ez, hiszen ha nem tanul meg olvasni a gyermek egész életében hátrányban lesz. Az okok között a leggyakoribb, hogy a szülőnek nem fontos a tudás, hiszen ő is iskolázatlan, egy-két osztályt végzett, gyakorlatilag analfabéta, a másik ok speciálisan a kultúrából vezethető le, 16 év körüli gyerekek már anya, ill. apa szerepben vannak és gyakran

valóban, gyereket nevelnek, 10-12 éves gyerekek a kisebb testvérekre vigyáznak, ezért nem mennek iskolába, a szülő hallgatólagos beleegyezésével.

Az igazolatlan iskolai hiányzások számának emelkedése kiemelkedő problémát jelent.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvényt, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt a tankötelezettség teljesítésével összefüggésben módosító 2012. évi CXVIII. Törvény módosította, amely 2012 szeptember 1-jétől megváltoztatta az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével és szünetelésével illetve a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításával kapcsolatos jogszabályi háttérrel. Az új jogintézmény célja a tankötelezettség teljesítésének, ezáltal a gyermek helyes irányú fejlődésének elősegítése.

2012. évi CXVIII. Törvény 17. § alapján:

A Gyyt. 68/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

"68/A. § (1) A gyámhatóság a Cst. 15. § (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben kezdeményezi a kincstárnál az iskoláztatási támogatás szüneteltetését és elrendeli a 16. életévét be nem töltött, védelembe vétel hatálya alatt nem álló gyermek védelembe vételét.

(2) A gyámhatóság az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének szükségességét

a) három tanítási hónapot magában foglaló időszakonként, és

b) a tanítási év lezárását követő 15 napon belül, feltéve, hogy az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének kezdő időpontja vagy az utolsó felülvizsgálat óta legalább egy hónap eltelt felülvizsgálja.

(3) A gyámhatóság a (2) bekezdés szerinti felülvizsgálati eljárás eredményeként, ha a gyermek (fiatal felnőtt) a felülvizsgálattal érintett időszakban ötnél több kötelező tanórai foglalkozást igazolatlanul

a) mulasztott, megállapítja, hogy az iskoláztatási támogatás szüneteltetése megszüntetéséhez szükséges feltétel nem áll fenn,

b) nem mulasztott, kezdeményezi a kincstárnál az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének megszüntetését.

(4) A gyámhatóság a (3) bekezdés b) pontjában foglaltakon túl kezdeményezi a kincstárnál az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének megszüntetését, ha a gyermek (fiatal felnőtt) nevelőszülőnél, hivatásos nevelőszülőnél, gyermekotthonban, szociális intézményben történő elhelyezésére került sor, vagy a gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek (fiatal felnőtt) javítóintézetbe, büntetés-végrehajtási intézetbe került.

(5) A gyámhatóságnak a (3) bekezdés b) pontja és (4) bekezdés szerinti intézkedése ellen nincs helye fellebbezésnek."

A jelzőrendszer működése

A Gyvt. 17. § (1) 17. § (1) Az e törvényben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látják el - a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében - a törvényben meghatározott alaptervekenység keretében

a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,

b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,

c) a köznevelési intézmények,

d) a rendőrség,

e) az ügyészség,

f) a bíróság,

g) a pártfogó felügyelői szolgálat,

h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,

i) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,

j) az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,

k) a munkaügyi hatóság.

(2) Az **(1) bekezdésben** meghatározott intézmények és személyek kötelesek

a) jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál,

b) hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

4. táblázat: Jelzések megoszlása a jelzőrendszer tagjai szerint Nyírmada városban

Jelzőrendszer tagja	Jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	2
Védőnő	13
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	0
Közoktatási intézmény	247
Rendőrség	27
Ügyészség	0
Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	0
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	0

Állampolgár	0
Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	49
Pártfogó felügyelet	24

Folyamatos kapcsolatban állunk a Szabolcs – Szatmár - Bereg megyei Kormányhivatal Igazságügyi szolgálat Fiatalkorú bűnelkövetők Pártfogó Felügyelői Osztálya hivatásos pártfogó felügyelőjével, a fiatalkorúak gondozását Gajdos Gyula látta el, akivel jó munkakapcsolatot sikerült kialakítanunk. Az elmúlt évben nyilvántartásunk szerint 17 kiskorú állt pártfogói felügyelet alatt, a pártfogói gondozásuk helyszíne, mint ügyfélfogadásának helye a helyi rendőrsre került, tekintettel arra, hogy a felnőtt korúak pártfogói felügyeletét is ő látja el.

2013-ban 2 gyermek kiemelése vált szükségessé 1 családból. A családban súlyos veszélyeztető körülmények és szülői elhanyagolás vezetett a gyermekek elhelyezéséhez, mindkét gyermek nevelőszülőnél kapott elhelyezést.

Az elmúlt évben 13 gyermek volt átmeneti neveltként nyilvántartva a Szolgálatnál, mely 7 családot érint. Tartós nevelésben 2 gyermek volt. Az elmúlt évek tapasztalatait figyelembe véve egyre nagyobb problémát és gyakori eseteket figyelhetünk meg az elvált szülők és családjaik között, illetve családjaikban, gyermekeikben keletkező feszültségeket, konfliktusokat illetően. Mindezen problémák megoldásához, a gyermekkel való kapcsolattartás megfelelő lebonyolításához, a gyermek átadása- átvételéhez egyre gyakrabban kéri a Gyermekjóléti Szolgálat segítségét, melyet a Gyámhivatal megkereséseivel is alátámaszt. Fiatalkorúak házasságkötésének engedélyezése ügyében 2 esetben kereste meg a Gyámhivatal a Gyermekjóléti Szolgálatot környezettanulmány készítése és egyéb információk megküldése végett. Jelentős és alapvető problémát jelent településünkön az egyre inkább elmélyülő szegénység, a díjhátralékosság, a munkanélküliség. Mindezek a problémák erősítik a deprivációs jelenségeket, mely nemcsak a társadalmi kirekesztettségben, hanem bizonyos javaktól, szolgáltatásoktól (például E-On, Tigáz tartozás) való megfosztottsághoz is vezet. Ezen depriváltság elmélyülése visszafordíthatatlan folyamat, melyből az érintett családok anyagi segítség hiányában képtelenek kitörni. Ezen folyamatok megelőzésében, illetve kezelésében nagy feladatot vállal magára az intézményünk, továbbá az évekre visszanyúló múlttal rendelkező gyakori adományozásainkkal is igyekszünk a szükségleti hiányokat enyhíteni. A Gyermekétkeztetési Alapítvány jelenleg 30 kisiskolás és óvodás gyermek részére heti két alkalommal élelmiszert, melyet a Szolgálat munkatársai osztanak ki. Év végén, az

évközben felajánlott ruhákat osztjuk szét a rászoruló családok között, melynek a rászorultak nagyon örültek, és a közeljövőben is szeretnénk ezt a tevékenységet folytatni.

Szabadidős tevékenységek körében szerepet vállaltunk a településen megszervezett rendezvények lebonyolításában. Ezek között szerepelt a Gyermeknap, valamint a Városnap-szüreti felvonulásban is aktívan részt vettünk. A Mocorgó Gyerekházzal kapcsolatban havonta szakmaközi team üléseken veszünk részt és igen mozgalmasnak mondható a két szolgáltatás közötti információáramlás.

A feladatok jobb ellátása érdekében rendszeresen jelentkezünk továbbképzésekre, információs napokra.

A gyermekjóléti szolgálat jelentős számú szakmaközi megbeszélést (6), esetkonferenciát (22) tartott, valamint a jogszabályi előírásoknak megfelelően megrendezésre került az éves gyermekvédelmi tanácskozás is, melyről készült emlékeztetőt megküldtük a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának 2013-ban is.

Válsághelyzetben lévő várandós anya nem volt a településünkön az elmúlt évben.

Az éves munkánkat összegezve úgy gondoljuk, hogy sikerült a jelzőrendszeri tagokkal jó munkakapcsolatot, és folyamatos, szoros együttműködést kialakítanunk az előző évekhez hasonlóan, melyet a gyakori esetmegbeszéléseink is alátámasztanak. Az olyan problémák, mint a magántanulók, a fiatal bűnelkövetők, az óvodai-, iskolai igazolatlan mulasztások megoldásában csak együttes erővel tudunk hatékony megoldást találni.

2013-ban Nyírmada három körzetében összesen 100 fő volt a várandós anyák száma, mely 11 fővel jelentett többet a tavalyi adatokhoz viszonyítva. Közülük 57 fő volt a veszélyeztetett kismamák száma, mely érték jelentős 57%-ot képvisel a várandósok számához viszonyítottan. Csecsemők száma a múlt évben 83 fő, közülük 34 fő veszélyeztetett, gondozott kisgyermekek száma 126 fő, közülük 50 fő veszélyeztetett, a gondozott nagygyermekek száma 213 fő, közülük 72 fő veszélyeztetett szociális vagy egészségügyi okokból. A védőnői szolgálat által gondozott családok száma 225.

Szabadidős tevékenységek körében a védőnői szolgálat munkatársai szűrőprogramokat, valamint az Anyatejes Világnap, a védőoltás hete... alkalmából rendezvényeket szerveztek, melyen közreműködtek a szolgálat munkatársai is.

A fogyatékkal élő gyermekek és családjainak megsegítése komplex módon valósul meg városunkban, hiszen számukra a támogató szolgálat ellátási formái, mint a személyi segítség, szállítás és tanácsadás, ügyintézés az, ami a leginkább tehermentesíti a szülőket ügyeik intézésében, gyermekük gondozásában, ellátásában. Csak Nyírmadán az elmúlt évben 24 fő

gyermeket gondozott a támogató szolgálat, hozzátevé, hogy kistérségi szinten, 19 településre vetítve az ellátotti gyerekszám 81 fő. Jelenleg az ellátotti összlétszám 202 fő.

A gyermekjóléti szolgálat, a támogató szolgálattal, valamint a civil szervezetekkel közösen fogyatékos gyermekek számára több alkalommal szerveztek kirándulásokat, például a nyíregyházi vadsparkba, Tokajba, Szatmárcsekére, Túrístvándiba...

A 2003-ban útjának induló **„Biztos Kezdet” elnevezésű program** az elmúlt évben is sikereket könyvelhet el. A program elsősorban a 0-6 éves kor közötti gyerekek és családjaik megsegítése és szociális felzárkóztatása céljából jött létre. A programban 39 család vett részt, ebből 81 gyermek. A programokat minden második hét szerdáján rendezték meg, a Művelődési Ház I. emeletén, illetve 2006. augusztusától már a szolgálat központi irodájában. Itt különböző foglalkozások kerültek lebonyolításra (pl: színezés, gyöngyfüzés, bábozás, mesék olvasása stb.) a gyermekek és a szülei számára, továbbá a jeles ünnepekre valamennyi esetben programok szervezésével történik a megemlékezés, legtöbb esetben nagyközségi szinten megvalósított „sátras”-programokkal, például: gyermeknap, szüreti nap... alkalmával. E program folytatásaként 2009-ben a „Mocorgó Gyerekház” létrehozására pályázatot nyújtottunk be a TÁMOP 5.2.2. program keretén belül. A pályázat sikeres volt és közel 47 milliós támogatásból 30 hónapra szólóan valósult meg a 0-5 éves korosztály komplex módon történő segítése, életesélyeik javítása. A pályázat lejárta után feladat alapú finanszírozással történik a további működtetés. 2012. december 31. napjáig összesen 203 fő gyermek fordult meg a Gyerekházban, közülük 144 gyermek 60 hónapnál fiatalabb volt, rendszeresen járó (legalább 4 alkalommal) gyermekek száma ezidáig 149 fő, közülük 124 gyermek volt 60 hónapnál fiatalabb. Jelenleg a legfiatalabb gyermek pár napos, a legidősebb pedig 3 éves. 2013-ban rendszeresen gondozott gyerekek száma: 17 fő, kilépett óvodába 6 fő. 0-2 éves: 8 fő, 3-5 éves 9 fő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 15 fő, hátrányos helyzetű gyermek 2 fő. Egyszülős háztartásban nevelkedik 13 fő, kétszülős háztartásban pedig 4 fő él. A szülők közül aktív állandó munkahelye van 2 főnek, inaktív (GYES, GYET) 15 fő.

A Nyírmadai Humán Szolgáltató Központban működő Fogyatékkal Élők Nappali Intézménye 2013. augusztus 1.-jétől kezdte meg működését. Jelenleg 40 fő ellátására biztosít lehetőséget.

A saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk, vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek, illetve akiknek alapvető higiéniai szükségletek kielégítése, napközbeni étkezések igénye, társas kapcsolatainak ápolásához, kulturális igényeinek kielégítéséhez, érdekei védelméhez, vagy mentálisan szükséges. Harmadik életévüket betöltött gyermekek az oktatási

rendnek megfelelően a tanítási szünet napján vehetik igénybe a szolgáltatásokat. Jelenleg nincs gyermek ellátott a Fogyatékkal Élők Nappali Intézményében.

A környező települések közül különösen a vásárosnaményi, baktalórántházai Gyermekjóléti Szolgálattal, a vásárosnaményi járási gyámhatósággal sikerült nagyon jó munkakapcsolatot kiépíteni.

A kormányhivatal szociális és gyámhivatala szakmai továbbképzésein a Szolgálat munkatársai az elmúlt évben is részt vettek.

b) A gyermekek napközbeni ellátásáról, a gyermekek átmeneti gondozásának biztosításáról

A gyermekek napközbeni ellátása Nyírmada településen a Napsugár Óvoda és a Patay István Általános Iskola napközijének keretei között valósult meg az elmúlt év folyamán.

Az óvodai férőhelyek bővítése megtörtént, bár továbbra sincs megoldva a bölcsődei ellátás a településen, melyet a Gyvt. 94 § (2) bekezdése ír elő az önkormányzatok számára. Továbbra is a Mocorgó Gyerekház fogadja a még nem óvodás gyermekeket és szüleiket napközbeni programok keretében, a Nyírmada, Ady u. 60/a. alatt.

A Napsugár Óvodába a 2013. október 1-jei adatok alapján 242 gyermek iratkozott be, közülük 142 gyerek vallotta magát roma származásúnak, hátrányos helyzetben lévő gyermek 212 fő, halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermek 155 fő volt az óvodában. Sajátos nevelési igényű óvodás 1 fő, veszélyeztetett gyermekek száma az óvodában 13 fő.

Nagy gondot jelentett a tanköteles korú gyermekek távolmaradása az óvodából, melynek oka általában a szülő oldaláról megnyilvánuló elutasító magatartásának a következménye, amit a kellő időben történő jelzés esetén a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozóinak közreműködésével sikerül megoldani, vagyis a tanköteles korú gyermeket a számára legmegfelelőbb oktatási intézménybe eljuttatni, természetesen, ha szükséges a szakértői vizsgálaton történő megjelenésében közreműködni.

Az általános iskola létszáma az elmúlt év október 1-ei adatok alapján 597 fő volt, ami folyamatosan változik a költözések miatt. Az iskolai létszám több mint fele, szám szerint 355 fő roma származású. A veszélyeztetett tanulók száma az iskolában 146 fő volt, melynek okai között elsősorban a szülői elhanyagoló nevelés és ennek következtében kialakuló deviáns viselkedés szerepelt, másrészt közrejátszottak olyan tényezők is, mint a nehéz anyagi körülmények, hátrányos szociális helyzet, egészségügyi- és környezeti tényezők.

A gyermekek napközbeni ellátása az iskolaotthonos ellátás keretében, illetve tanulószobai ellátás keretében a következőképpen valósult meg:

Az iskola első négy évfolyamán vettek részt az elmúlt évben a gyermekek iskolaotthonos ellátásban. Összesen 12-12 tanulószobai, illetve iskolaotthonos csoport működik, átlagosan 26 gyermeklétszámmal. Délutánonként kerülnek megrendezésre a szakköri, néptánc, mazsorett foglalkozások, melyek a gyermekek tudásának gyarapítása mellett az egyéni képességek, készségek kibontakoztatása is teret kap.

Jelenleg az iskolában 25 fő sajátos nevelési igényű tanuló van, 9 fő beilleszkedési-tanulási – magatartási zavarokkal küzd. 43 gyermek rendelkezik szakértői véleménnyel. 39 gyermekkel heti rendszerességgel gyógytestnevelő foglalkozik. A pszichológus segítségét 30 gyermek vette igénybe, logopédushoz 34 gyermek jár.

Mind az óvodában, mind pedig az iskolában egy-egy fő gyermek- és ifjúság- védelmi felelős kísérte figyelemmel az elmúlt évben a gyermekek helyzetét. Meglévő tevékenységeik között szerepeltek a Gyermekjóléti Szolgálat fogadóórája, a Védőnői Szolgálat fogadóórája, a veszélyeztetett gyermekek gondozása, kapcsolattartás az Önkormányzattal, információcsere az osztályfőnökökkel, a pszichológus és a gyógypedagógus munkájának szervezése, a tanulók és szülők időpont egyeztetése, esetmegbeszélések, közös családlátogatások, és a karitatív tevékenységek.

A 2013. évi iskolai gyermekjóléti tevékenységet elemezve elmondható, hogy heti rendszerességgel a gyermekjóléti szolgálat családgondozóival tartott megbeszéléseken – a fogadóóra keretein belül –, valamint a közös esetmegbeszéléseken, szakmaközi értekezleteken, esetkonferenciákon, kölcsönös informálódással, közös családlátogatásokkal tájékoztak a gyermek és annak családi helyzete felől, közreműködtek a megfelelő megoldás kialakításában. Az általános iskola és az óvoda az elmúlt évben összesen 188 esetjelzést kezdeményezett a Gyermekjóléti Szolgálat felé, igazolatlan hiányzás, magatartási problémák, valamint elhanyagolás miatt.

Mulasztás 2013-as tanévben 3147 nap, igazolt hiányzás 2904 nap volt, igazolatlan hiányzás 243 nap, emiatt 79 esetben szólították fel a szülőket, 15 esetben kezdeményeztek feljelentést.

A településen élő gyermekek átmeneti gondozása a 2004. február 17-én kelt ellátási szerződéssel került megoldásra, melynek értelmében a megyei önkormányzat átmeneti gondozást biztosít a fenntartásában működő gyermekvédelmi intézményekben. Ez a szerződés 2009-ben lejárt, így önkormányzatunk a megyei közgyűlés elnökéhez intézett levélben fogalmazta meg az átmeneti gondozás biztosításához szükséges kérelmét. Végző megoldást a

baktalórántházai Gyermek Átmeneti Otthona által biztosított ellátás jelentette, ugyanis 2012. év végétől Nyírmada társult a szolgáltatás ellátási területeihez.

IV. 2013. évben nem történt ellenőrzés. 2012. évben az illetékes Szabolcs –Szatmár-Bereg megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatal Gyámügyi és Gyermekvédelmi Osztálya, mint felügyeleti és működést engedélyező szerv átfogó ellenőrzést folytatott le a gyermekjóléti szolgálatnál. A fent említett szerv Hatósági és Ellenőrzési Osztálya a családsegítő szolgálatnál és a támogató szolgálatnál végzett átfogó ellenőrzést ugyanezen időpontban.

Az ellenőrzés megállapításai:

A gyermekjóléti szolgálatnál a személyi feltételek a feladatellátás egészét tekintve nem elégségesek (a szakmai létszámot 9,5 főben állapította meg), ezért a Kormányhivatal az ideiglenes működési engedélyhez szükséges plusz két fő családgondozó felvételét írta elő. Ennek megfelelően 2012 júniusától 2 fő családgondozó felvételére került sor, így a gyermekjóléti szolgálat működési engedélye 2015. december 31-ig érvényes. A módszertani megállapítások szerint: „a családgondozók a leterheltségük ellenére megfelelő színvonalú szakmai tevékenységet végeznek. Az adminisztráció jól áttekinthető, az iratanyagból a gondozási folyamat nyomon követhető.”

A családsegítő szolgálatnál és a támogató szolgálatnál végzett átfogó ellenőrzés során az ellenőrzést végző megjegyzései alapján: „Az ellenőrzés során az intézményben folyó munkáról pozitív összkép alakult ki, az intézmény rendeltetésszerű működését veszélyeztető alapvető hiányosságot nem tapasztaltam.” A családsegítő szolgálat és a támogató szolgálat határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik.

V. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározására az éves gyermekvédelmi tanácskozáson került sor, ahol megállapítást nyert az a tény, hogy a már meglévő szolgáltatásokra, ellátásokra nagy szükség van településünkön, a jelenlegi ellátási formák megfelelőek a helyi problémák kezelésére, de a prevencióra nagyobb hangsúlyt kell fordítani, melyet csak összefogással tudunk megvalósítani. A jövőben a szakmai továbbképzések mellett a segítő szakember egészséges szakmai énjének megőrzése is célunk, ugyanis a globális problémákkal kapcsolatban jelentkező problémák, élethelyzetek megoldása nagymértékben terheli a munkatársak lelki egészségét, hozzátevé azt a tény, hogy a családgondozók többszörösen túlterheltek az esetszámokat figyelembe véve. Természetesen a jövőben is részt veszünk minden olyan szakmai fejlesztés, pályázati lehetőség

kidolgozásában, mely hozzájárul a gyermekvédelmi szolgáltatások minőségi megvalósításához, közös munkánk segítéséhez.

A településen működtetett jelzőrendszer hatékony team munkájának köszönhetően a gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenységében pozitív irányú változás tapasztalható, melynek köszönhetően a problémamegoldás hatékonysága nő. A team munkában a Cigány Kisebbségi Önkormányzat munkatársai az elmúlt évben kevésbé vettek részt, pedig nagyon fontos, hogy közreműködjenek, bekapcsolódjanak programjainkba a hatékonyabb települési gyermekvédelem megvalósítása érdekében. Évente több alkalommal szerveztünk gyermekvédelemmel kapcsolatos megbeszélést városi szinten.

A drogprenvenziós előadások a rendőrség munkatársai végezték az elmúlt évben, melyeken felhívták a fiatal veszélyeztetett generációk és szüleik figyelmét a droghasználat veszélyeire, ártalmaira.

Távlati célok között szerepel a gyermekvédelmi ellátórendszerünk további fejlesztése, melyek megvalósítása anyagi forráshiányba ütközik, úgymint a családok átmeneti otthona és a bölcsőde létrehozása. Mindkét szolgáltatás nagymértékben hozzájárulna a helyi problémák hatékony kezeléséhez.

VI. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása:

Nyírmada településen nem működik bűnmegelőzési program. Az elmúlt évben bűnmegelőzéssel, a Rendőrséggel szoros együttműködésben a helyi Polgárőr Egyesület, mint civil szervezet foglalkozott. A településen bűnmegelőzéssel kapcsolatos előadásokat a helyi Rendőrőrs tartott, az iskolában havi rendszerességgel. Főként olyan témákat választottak, amelyek a gyermekek számára hasznosak voltak és tanulhattak belőle: drog és AIDS, alkohol, baleset-megelőzés, biztonságos közlekedés. Az előadások alkalmával a gyermekek szóbeli tájékoztatást kaptak, a témával kapcsolatosan videokazettát néztek, propagandaanyagokat osztottak szét, és azt követően kötetlen beszélgetés folyt. 2013-ban a gyermekjóléti szolgálat nyilvántartása szerint 14 fő követett el bűncselekményt, közülük 3 fő gyermekkorú, 11 fő fiatalkorú személy volt. A bűncselekmények között szerepeltek: garázdaság, lopás. Okai között szerepelnek a szülők nem megfelelő nevelési attitűdjei, a kortárscsoport befolyásoló hatása és a társadalmi normák áthágása.

VII. Nyírmada Városban működnek civil szervezetek, de nem elsősorban gyermekvédelmi célzattal, így a szolgáltatások ellátása elsősorban a települési önkormányzat keretei között valósult meg az elmúlt évben, de természetesen jeles alkalmakon leginkább a „Mi kis falunk” Egyesület a Nyírmadai Humán Szolgáltató Központ munkatársaival közös szerepet vállalt a fogyatékkal élő és a halmozottan hátrányos helyzetben élő gyermekek megsegítésében.

Kelt.: Nyírmada, 2014. április 15.

dr. Horváth Andrea
jegyző

